

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa modułu kształcenia: **Komunikacja interpersonalna**
2. Kod modułu kształcenia: **24-PCDU-KI**
3. Rodzaj modułu kształcenia: **fakultatywny**
4. Kierunek studiów: **Praca socjalna**
5. Poziom studiów: **II stopień**
6. Rok studiów (jeśli obowiązuje): **2**
7. Semestr: **4**
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin: **30h W**
9. Liczba punktów ECTS: **3 punkty ECTS**
10. Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail wykładowcy (wykładowców) / prowadzących zajęcia: **dr Martyna Plucińska-Nowak martyna.pn@amu.edu.pl**
11. Język wykładowy: **polski**
1. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): **TAK, częściowo**

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

C1	Zapoznanie z głównymi filozoficznymi, socjologicznymi i psychologicznymi teoretycznymi koncepcjami dotyczącymi procesów komunikowania.
C2	Przekazanie wiedzy o nabywaniu kompetencji komunikacyjnych w aspekcie rozwojowym
C3	Rozwijanie wiedzy i umiejętności dotyczących satysfakcjonującego i skutecznego komunikowania się w życiu osobistym i zawodowym.
C4	Wskazanie na kulturowe, społeczne i psychologiczne uwarunkowania określonych wzorców i stylów komunikowania się.
C5	Pogłębienie kompetencji komunikacyjnych niezbędnych w rolach pełnionych przez pracowników socjalnych.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): **Znajomość podstaw socjologii**

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

EU dla zajęć/przedmiotu	Opis treści zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU /ka:	Opis EK dla kierunku studiów
KI_01	Zna modele, wzorce i style komunikowania się, rozumie ich społeczne, kulturowe i psychologiczne uwarunkowania.	K_W07, K_W09
KI_02	Krytycznie analizuje procesy komunikacyjne zachodzące w rodzinach i grupach (rówieńczych, towarzyskich, pracowniczych).	K_W07, K_W09, K_U01, K_K01
KI_03	Jest świadomy werbalnych i niewerbalnych determinant skutecznej komunikacji i potrafi je wykorzystać w zawodzie pracownika socjalnego.	K_W01, K_U01, K_K06
KI_04	Potrafi dostosować swój sposób komunikowania się do rozmówcy.	K_U07, K_K06
KI_05	Pracując w grupie umie zastosować wiedzę dotyczącą efektywnego i satysfakcjonującego komunikowania się.	K_U12, K_K02, K_K03, K_K05, K_K06
KI_06	Posiada wysokie kompetencje komunikacyjne, które prezentuje też w sytuacjach trudnych (m.in. w przypadku konfliktu czy presji związanej z negocjacjami).	K_U01, K_K06

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	EU dla zajęć/przedmiotu
---	-------------------------

Komunikacja interpersonalna a inne formy komunikacji – wprowadzenie. Modele komunikowania.	KI_01
Rozwojowe aspekty komunikacji - nabywanie umiejętności komunikacyjnych. Komunikacja interpersonalna w wychowaniu.	KI_01, KI_02
Komunikacja werbalna. Skuteczna argumentacja (elementy retoryki i erystyki).	KI_03
Komunikacja niewerbalna. Zależności pomiędzy komunikacją werbalną i niewerbalną.	KI_03
Bariery komunikacyjne i ich pokonywanie. Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych - aktywne słuchanie.	KI_03, KI_04
Bariery komunikacyjne i ich pokonywanie. Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych –ekspresja siebie. Wykorzystywanie umiejętności komunikacyjnych w pracy socjalnej.	KI_03, KI_04
Style konwersacyjne. Znaczenie płci w komunikowaniu.	KI_01
Komunikacja w rodzinie – komunikacja między partnerami, rodzicami a dzieckiem i między rodzeństwem. Uwarunkowania komunikacji w rodzinie.	KI_01, KI_02
Analiza transakcyjna. Gry psychologiczne.	KI_04
Komunikacja interpersonalna w sytuacji konfliktu. Mediacje.	KI_06
Komunikacja interpersonalna w negocjacjach. Asertywność.	KI_06
Komunikowanie w grupie. Komunikacja interpersonalna w zarządzaniu projektami.	KI_02, KI_05
Komunikowanie między ludźmi – ujęcie socjologiczne (interakcjonizm symboliczny, koncepcja E. Goffmana).	KI_01
Komunikacja interpersonalna w wymiarze międzykulturowym.	KI_01

5. Zalecana literatura:

- Barłowska Maria, Budzyńska-Daca Agnieszka, Załęska Maria,(2010), *Ćwiczenia z retoryki*, Warszawa: PWN.
- Fiske John (2008), *Wprowadzenie do badań nad komunikowaniem*, Wrocław: Astrum.
- Goffman Erving, (2006),*Rytuał interakcyjny*, Warszawa: PWN.
- Griffin Emory, (2003), *Podstawy komunikacji społecznej*, Gdańsk: GWP.
- Grzesiuk Lidia, (1979), *Style komunikacji interpersonalnej*, Warszawa: Wyd. UW.
- Grzesiuk Lidia, (1983), *Jak ludzie porozumiewają się?*, Warszawa: Nasza Księgarnia.
- Hartley Peter,(2000), *Komunikacja w grupie*, Poznań: Wyd. Zysk i S-ka.
- Hartley Peter, (2006), *Komunikowanie interpersonalne*, Wrocław: Astrum
- Harwas-Napierała Barbara, (2008), *Komunikacja interpersonalna w rodzinie*, Poznań: Wyd. UAM.
- Hennessey Roger (2014), *Umiejętności interpersonalne w pracy socjalnej*, Warszawa: CRZL.

Wolny dostęp: http://www.kpss.lublin.pl/upload/25_Umiejetnosci%20interpersonalne.pdf

- Jongeward Dorothy, James Muriel, (1994), *Narodzić się by wygrać. Analiza transakcyjna na co dzień*, Poznań: Dom Wydawniczy REBIS.
- Knapp Mark L., Hall Judith A.,(2008), *Komunikacja niewerbalna w interakcjach międzyludzkich*, Wrocław: Wyd. Astrum.
- Krzemiński Ireneusz, (1999), *Co się dzieje między ludźmi?*, Warszawa: Wyd. Jacek Santorski.
- Kulczycki, Emanuel (2012), *Teoretyzowanie komunikacji*, Poznań: Wydawnictwo Naukowe Instytutu Filozofii UAM.

Wolny dostęp: https://repozytorium.amu.edu.pl/bitstream/10593/2236/1/Teoretyzowanie%20komunikacji_Emanuel%20Kulczycki.pdf

- Kurcz Ida, (2005), *Psychologia języka i komunikacji*, Warszawa: Scholar.
- Leathers Dale G., (2009), *Komunikacja niewerbalna*, Warszawa: PWN.
- Nęcki Zbigniew, (2000), *Komunikacja międzyludzka*, Kraków Antykwa.
- Rostowska Teresa (2001), *Konflikt międzypokoleniowy w rodzinie. Analiza psychologiczna*, Łódź: Wyd. UŁ.
- Reynolds Sana, Valentine Deborah, (2008), *Komunikacja międzykulturowa*. Przewodnik, Warszawa: Wolters Kluwers.

- Stewart John (red.), (2012), *Mosty zamiast murów*, Warszawa: PWN.
- Szymanek Krzysztof, Wieczorek Krzysztof, Wójcik Andrzej, (2008), *Sztuka argumentacji. Ćwiczenia w badaniu argumentów*, Warszawa: PWN.
- Tannen Deborah(2003), *To nie tak! Jak styl konwersacyjny kształtuje relacje z innymi*, Poznań: Zysk i S-ka.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	X
Wykład problemowy	X
Dyskusja	X
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	X
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	X
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	X
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu					
	KI_01	KI_02	KI_03	KI_04	KI_05	KI_06
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne						
Test	x	x	x			
Projekt						
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna						
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) – uczestnictwo w grze dydaktycznej i analiza jej przebiegu				x	x	x
...						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		liczba godzin na zrealizowanie aktywności
zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
całkowita liczba godzin	przygotowanie do zajęć	10
	przepracowanie wskazanej literatury	15
	przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	5
	przygotowanie projektu	-
	przygotowanie pracy semestralnej	-
	przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	10
	inne (niezliczone?) -	-
		-
SUMA GODZIN		70
Liczba PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		3

wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

Na ocenę końcową składa się ocena z testu (1/2) i pracy pisemnej stanowiącej analizę uczestnictwa w dydaktycznej grze symulacyjnej (1/2).

Na ocenę końcową z wykładu składa się ocena z testu zawierającego 8 pytań (w tym pytania zamknięte i otwarte). Test opatrzony jest następującą skalą ocen:

- bardzo dobry (bdb; 5,0): 8 pkt.
- dobry plus (+db; 4,5): 7 pkt.
- dobry (db; 4,0): 6 pkt.
- dostateczny plus (+dst; 3,5): 5 pkt.
- dostateczny (dst; 3,0): 4 pkt.
- niedostateczny (ndst; 2,0): ≤ 3 pkt.

Na ocenę pracy pisemnej stanowiącej analizę uczestnictwa w dydaktycznej grze symulacyjnej składa się:

bardzo dobry (bdb; 5,0): *uczestnictwo w grze, zastosowanie odpowiedniego (naukowego) słownictwa, wyważenie trójdzielnej kompozycji analizy (wstęp opisujący grę/doświadczenie, rozwinięcie analizujące wydarzenia/doświadczenia, zakończenie podsumowujące), trafny i celowy dobór wątków do analizy, umiejętność argumentacji, logiczne i adekwatne komentarze, unikanie spekulacji i podpierania się wiedzą potoczną, uważne i krytyczne przemyślenia dot. doświadczeń gry symulacyjnej poparte wiedzą wyniesioną z zajęć i literatury przedmiotu, praca poprawna pod względem formalno-edytorskim, brak błędów merytorycznych.*

dobry plus (+db; 4,5): *uczestnictwo w grze, zastosowanie odpowiedniego (naukowego) słownictwa, wyważenie trójdzielnej kompozycji analizy (wstęp opisujący grę/doświadczenie, rozwinięcie analizujące wydarzenia/doświadczenia, zakończenie podsumowujące), trafny i celowy dobór wątków do analizy, umiejętność argumentacji, logiczne i adekwatne komentarze, unikanie spekulacji i podpierania się wiedzą potoczną, uważne przemyślenia dot. doświadczeń gry symulacyjnej poparte wiedzą wyniesioną z zajęć i literatury przedmiotu, praca poprawna pod względem formalno-edytorskim, brak błędów merytorycznych.*

dobry (db; 4,0): uczestnictwo w grze, zastosowanie odpowiedniego (naukowego) słownictwa, wyważenie trójdzielnej kompozycji analizy (wstęp opisujący grę/doświadczenie, rozwinięcie analizujące wydarzenia/doświadczenia, zakończenie podsumowujące), trafny i celowy dobór wątków do analizy, umiejętność argumentacji, logiczne i adekwatne komentarze, unikanie spekulacji, możliwe drobne uchylenia polegające na podpieraniu się wiedzą potoczną, przemyślenia dot. doświadczeń gry symulacyjnej poparte wiedzą wyniesioną z zajęć i literatury przedmiotu, praca poprawna pod względem formalno-edytorskim, brak błędów merytorycznych.

dostateczny plus (+dst; 3,5): uczestnictwo w grze, zastosowanie odpowiedniego (naukowego) słownictwa, wyważenie trójdzielnej kompozycji analizy (wstęp opisujący grę/doświadczenie, rozwinięcie analizujące wydarzenia/doświadczenia, zakończenie podsumowujące), dostatecznie trafny dobór wątków do analizy, logiczne i adekwatne komentarze, możliwe drobne uchylenia polegające na podpieraniu się wiedzą potoczną, przemyślenia dot. doświadczeń gry symulacyjnej poparte wiedzą wyniesioną z zajęć i literatury przedmiotu, możliwe drobne błędy prezentacji pod względem formalno-edytorskim, możliwe drobne błędy merytoryczne.

dostateczny (dst; 3,0): uczestnictwo w grze, zastosowanie odpowiedniego (naukowego) słownictwa, możliwe drobne uchylenia w wyważeniu trójdzielnej kompozycji analizy (wstęp opisujący grę/doświadczenie, rozwinięcie analizujące wydarzenia/doświadczenia, zakończenie podsumowujące), dostatecznie trafny dobór wątków do analizy, logiczne i adekwatne wypowiedzi/komentarze, przemyślenia dot. prezentowanych treści poparte wiedzą wyniesioną z zajęć, możliwe błędy prezentacji pod względem formalno-edytorskim, możliwe błędy merytoryczne

niedostateczny (ndst; 2,0): poważne błędy merytoryczne w prezentacji lub poważne błędy formalno-edytorskie uniemożliwiające jej zrozumienie